ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ

v.

ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 200)

ਅਗਸਤ 28, 2020

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ), 32 – ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ – ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ - ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ - ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ - ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ - ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 154 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟਸ 142, 21, 22 (1), (2)।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 - ਧਾਰਾ 32, 18 (ਏ) (ਆਈ), 27 - ਮੈਡੀਕਲ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਮਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 18 (ਏ) (ਆਈ), 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਇਕ ਵਿਧੀ ਹੈ

ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਈ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਉਦੇਸ਼ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: 1940 ਐਕਟ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵੰਡ, ਵਿਕਰੀ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਅਧਿਆਇ , V, V-, V; ਐਸ.ਐਸ.3 (ਬੀ), 3 (ਈ), 13, 18, 21, 22-27, 27 ਏ, 28, 28 ਏ, 28 ਬੀ, 29, 30-32, 32 ਬੀ, 33 ਐਚ, 33 ਐਮ, 36, 36 ਏ, 36 ਏ, 36 ਏ - ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਅਧਿਆਇ V, , , , V, V, V – .4 (2), 41, 154-162, 167, 169, 170, 173, 177, 178, 190, 193, 195, 198ਏ, 199, 200, 202-204, 207-209 – ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ 1940 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ - ਚਰਚਾ - ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ

ਐਕਟ, 1940 – ਧਾਰਾ 22, 32, 34ਏਏ, 36ਏਸੀ – ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨਿਯਮ – ਆਰਆਰ49, 51, 52

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 5 – ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ.

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਐਸ.2 – ਖਤਰਨਾਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ, 1930 – ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦਾ ਮਤਲਬ - ਚਰਚਾ

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਅਧਿਆਇ V, ਸ.32 – ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:
ਧਾਰਾ 32 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੈਪਟਰ V ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ <u>ਕੇਵਲ</u> ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, <u>ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ</u> ਕੋਈ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ <u>ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ</u>, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 - ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ - ਧਾਰਾ 32, 1940 ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 190, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ - ਚਰਚਾ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 190.

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਅਧਿਆਇ V, V – ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਅਧਿਆਇ V, 1940 ਐਕਟ - ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ V ਅਤੇ V ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
1940 – ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 202 (1), (2) - ਪ੍ਰਭਾਵ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ. ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 - ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ - ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 154.

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 170 - ਲੋੜ

ਸੱਦਾ - ਹੋਲਡ: ਧਾਰਾ 170 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ - ਇਹ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਚੈਪਟਰ V, 1940 ਐਕਟ- ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਸ.22 – ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
- ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ.

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 - ਐਸ.36ਏ.ਸੀ. - ਆਧਾਰਿਤ: ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੀ
ਹੇਠ - ਅਧਿਆਇ V, ; .41, 41, 41, 41, 42, 43, 436,
437, 439 – ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2008।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਚੈਪਟਰ V ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ - ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ – ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ: ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. - ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 - ਧਾਰਾ 34ਏਏ - ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ - ਹੋਲਡ:
ਧਾਰਾ 34ਏਏ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 – ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ
- ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ - ਹੋਲਡ: ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - ਐਸ.58.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: 1.1 <u>ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ</u>

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ("ਐਕਟ") ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਆਯਾਤ, ਨਿਰਮਾਣ, ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ। ਡਰੱਗਜ਼ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 (ਈ) ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ, ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ। ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ
ਆਯਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ "ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ V ਦਾ ਮਕਸਦ। ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ, ਮਿਲਾਵਟੀਸ਼ੁਦਾ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਯਮ। ਨਿਯਮ (49) ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ

ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਨਿਯਮ (51) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਵੇਚਣ ਲਈ। ਨਿਯਮ (52) ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੩ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਦੀ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ / ਰਜਿਸਟਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ [ਧਾਰਾ 23 (6)]। ਧਾਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ
ਅਧਿਆਇ V ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ।

ਧਾਰਾ 27 ਏ, 28, 28 ਏ, 28 ਬੀ ਅਤੇ 29 ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਧਾਰਾ ੩੦ ਅਗਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੨ ਬੀ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 10-15] [958-ਬੀ-ਸੀ, ਈ-ਜੀ; 959-ਡੀ-ਈ; 960-ਬੀ, ਐਚ; 961-ਈ-ਐਫ; 963-ਈ-ਜੀ; 966-ਬੀ-ਸੀ]

1.2 ਅਧਿਆਇ V- ਵਿੱਚ "ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ" ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ V- ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਧਾਰਾ 33ਐਚ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22, 23, 24 ਅਤੇ 25 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਆਖਰੀ ਅਧਿਆਇ ਅਧਿਆਇ ਹੈ
V. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਸਿਰਲੇਖ "ਵਿਭਿੰਨ" ਹੈ। ਧਾਰਾ 36 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਲੋਕ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੯ ਏ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੯ਏਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ,
ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਇੱ

ਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 36 ਏਡੀ ਵੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ। (ਪਾਰਸ 16-18) [966--; 967-

-; 968--]

<u>ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ</u>

ਧਾਰਾ 2 (ਏ) "ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ" ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ"
ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਰਮ। 'ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ' ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
2 ()। ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। 'ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ' ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ। ਅਧਿਆਇ 'ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ'। ਧਾਰਾ 154 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚਾਹੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 155 ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ। (ਪਾਰਸ 19-23) [969-, ; 970-, -]

ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੬੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਧਾਰਾ ੧੬੨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 173 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਧਿਆਇ V
"ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ V ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ V "ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 204 "ਮੁੱਦੇ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ

ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੀ, ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਆਈਪੀਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ: ਜੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ,
ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। (ਪਾਰਸ 24-28) [971--, ; 972--; 973--]

<u>ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਖਤਰਨਾਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ, 1930 ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ। ਧਾਰਾ 2 ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ, 1930 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਜੇ ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ. ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। [ਪੈਰਾ 29] [973--; 974--]

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਕਰਤੱਵ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਭਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੀ ਧਾਰਾ 22
ਐਕਟ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਉਹ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30] [974--]

'ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 32, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ,
ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ (1) ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ (2)
ਕੋਈ ਵੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (3) ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ (4) ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 32 ਅੱਗੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 32 (3) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32
ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 2008 ਦੇ ਐਕਟ 22 ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ' ਵੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ - (1) ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ
ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, (2) ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ, (3)
ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ 190,

ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਸੈਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 195 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ। ਧਾਰਾ 198 ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 199 ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 199 ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਡੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬਣਨਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 32, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੋਂਦ ਨੂੰ ਰੋਲਿੰਗ ਸੈੱਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦੀ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਸਟਾਕ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਮੂਨੇ ਕਿੱਥੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਸਟਾਕਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ . ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵੇ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੇ। ਆਖਰੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਇ

ਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 31-37] [974--; 975--; 976--]

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ. ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
32 ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਓ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ
ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ:
(ਏ) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ; (ਅ) ਕੋਈ ਵੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ
ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ; () ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ; ਅਤੇ (ਡੀ) ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭੩ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ ੩੨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਧਾਰਾ ੩੨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 32 (3) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ
ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਤੇ V ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ।
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਧਾਰਾ 203 ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 38-40) [977-- ; 978--]

4.4 ਧਾਰਾ 202 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 202 ਤੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
202. ਧਾਰਾ 202 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਹੈ
ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ:

ਇੱਕ ਆਮ ਕੇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਉਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਏ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ।

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ
ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਹੀਂ।
ਇੱਕ ਸਹੁੰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸਹੁੰ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਇਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ
'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੁਣ ਨਹੀਂ
ਬਚਦਾ।
ਸੈਸ਼ਨ ◌ਾ◌ं ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹਨ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161
ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ,
ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 207
ਕੋਡ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ◌ਾ◌ं ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
ਸੈਸ਼ਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 200 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ
ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ
ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਸ਼ਨ
ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਤੋਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 208 ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ
ਉਪਲਬਧ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ◌ਾ◌ं ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ

ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਕਰਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 41-43) [978--; 979--]

4.5 ਐਕਟ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ (ਬੀ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਚਲਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ

ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 45] [980--]

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ". ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਧਾਰਾ ੧੫੪ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ "ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ". ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।
ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਕ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ ੧੫੬ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 177, ਏ
ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ,
ਇਹ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਹ ਜੁਰਮ। ਧਾਰਾ 178 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 177 ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ,

ਸੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਸੀਆਰਪੀਸੀ 'ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -
() ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। () ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ
ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 154 ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ()
ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 156 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੁਰਮ ਜਿਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੇਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ। (v) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। ਇਹ ਤਰੰਤ ਢਕਵਾਂ ਹੈ
ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਸੈਕਸ਼ਨ
158 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ

ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 158 ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਧਾਰਾ 159 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਵਧਣ, ਇੱਕ ਰੱਖਣ ਲਈ

ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਧਾਰਾ ੧੫੯ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਅਧਿਆਇ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧਿਆਇ . ਧਾਰਾ 161 ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ

ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 161 ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਧਾਰਾ 157 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਲੋੜ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ

ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ। ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਧਾਰਾ ੧੫੪ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭੩ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਐ

ਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 157 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਖੋਜ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰੇ
ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ। ਪਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰੇ। ਜੇ ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ
ਇਹ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 169 ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਜੇ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ। ਧਾਰਾ 170
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁੱਖ ਲੋੜ
ਧਾਰਾ ੧੭੦ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ

ਈ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲਿੰਕ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੭੩ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਧਾਰਾ 173 (5) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 170 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਐਫ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 170 ਅਤੇ 173
ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ

ਜੀ

ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ੧੯੦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਵਾਇਦ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 62-64] [993--; 994--; 995- -; 996--; 997--]

<u>ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>
<u>ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ</u>

ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਧਾਂਤ ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਦੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. [ਪੈਰਾ 66][998-ਏ-ਬੀ]

ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
ਹੋਰ (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 1: [2013] 14 ਐਸਸੀਆਰ 713 - ਆਯੋਜਿਤ
ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

<u>ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ</u>

ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਜ਼ੀਰੋ ਐਫਆਈਆਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਦਰ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦਾ ਅਰਥ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
<u>ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।</u> ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ
ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਡਰੱਗਜ਼ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ

ਇੱ

ਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਬੰਧਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 70, 71) [999--; 1000--]

<u>ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ</u>

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੬ ਏ ਸੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੬ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ
ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕੇ।
ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣਾ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਐਕਟ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ [ਪਾਰਸ 73, 74][1000-ਡੀ-ਐਫ]

<u>ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ</u>

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦ੍ਰੀ ਦੁਆਰਾ
(ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2008 (2009 ਦਾ ਐਕਟ 5, ਸੈਕਸ਼ਨ 5) (01-11 ਤੋਂ)
2010), ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ. 01.11.2010 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41ਏ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 41ਏ (3) ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਬੀ, ਜੋ 01.11.2010 ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਹੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ
ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪਛਾਣ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੧ ਡੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ,
ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਨਾਮ ਦੇਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਝੂਠਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ. ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਂਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਤੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 47 ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਜਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ। ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 50ਏ ਤਹਿਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਹ
ਇਹ 23.06.2006 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 51 ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ। [ਪਾਰਸ 82-85] [1004-; 1005-; 1007--; 1008--]

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ
23.06.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 54ਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 55ਏ, ਜੋ 31.12.2009 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਚਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇ।
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੬ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਥਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 59
ਸ੍ਰੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸ੍ਰੀ. ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸ੍ਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਚਲਕੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਂਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸੈਕਸ਼ਨ 60ਏ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ
ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਅਧਿਆਇ ਗਿਆਰ੍ਹਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 151, ਇੰਟਰ ਸੀ
ਆਲੀਆ ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ
ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ
ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਅਪਰਾਧੀ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੬੭ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ
ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ। ਧਾਰਾ 167 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਦੋ

ਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਈ ਰਿਮਾਂਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 86, 87) [1009-ਏ-ਸੀ, ਈ-ਐਚ]

10. <u>ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ</u>

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਅਧਿਆਇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 436

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ
ਧਾਰਾ 437 ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ
ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨਾਲੋਂ. ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ
ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 439,
ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 88, 89) [1010--]

11.1 ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ. ਉੱਥੇ
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਚਾਰ ◌ਾ◌ਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 173 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 32 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦਾ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਹੋਰ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ, ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ, ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪਾਰਸ 98-100][1016-ਈ-ਐਚ; 1017-ਏ-ਸੀ]

11.2 ਪਰ, ਇਹ ਪਹੇਲੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਸਦ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਵੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਸੀ

ਸੀ

.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ 1940 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ), ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਧਿਆਇ V ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੰਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਹਰ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾ

ਯੋ

ਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੱਥਾਂ ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ ਦਾ ਈ. ਇਹ ਐਕਟ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 101, 102] [1017--, -; 1018--]

ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ
ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 (ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ); ਕਸਟਮ

ਐਕਟ, 1962; ਸੋਨਾ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1968 (ਰੱਦ); ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1954 (ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ) ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਜਾਇਦਾਦ (ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ) ਐਕਟ, 1966 ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾ 35, 104, 68, 10 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ
ਐਕਟ ਦੀ 22 (1) (ਡੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਫਿਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ,

ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਪੈਰਾ -54) ਵਿੱਚ ਦਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੋੜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਗੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ

ਫਿਰ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

-]

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਬਨਾਮ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1994) 3 ਐਸਸੀਸੀ 440: [1994] 1 ਐਸਸੀਆਰ 445 - ਨਿਰਭਰ
'ਤੇ।

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 111] [1023--]

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ

ਬੀਜ ਐਕਟ, 1966 (ਧਾਰਾ 14 (1) (ਈ), ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ,
1968 (ਧਾਰਾ 21 (ਐਫ)), ਕੇਰਲ ਮੱਛੀ ਬੀਜ ਐਕਟ, 2014 (ਸੈਕਸ਼ਨ

19 (1) (ਈ), ਉਤਰਾਖੰਡ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ)

ਵਿ

ਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ) ਐਕਟ, 2016 [ਧਾਰਾ 13(1) (ਜੇ)] ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਐਕਟ, 1942 [ਧਾਰਾ 8(1)(ਸੀ)],
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1999 [ਧਾਰਾ 9 (1) (ਸੀ)] ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਨ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1958 (ਧਾਰਾ 19(1) (ਸੀ)] ਦੀ ਗੱਲ
ਹੈ, ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 2007 [ਧਾਰਾ 21 (1) (ਬੀ) ਰਾਹੀਂ] ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1999 ਵਿੱਚ ਵੀ। [ਪਾਰਸ 112, 113] [1023--; 1024--]
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਸਖਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ। ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 157 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮਨ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ
ਵਾਲੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 34ਏਏ (ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 134] [1034--
; 1035-]
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ
ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 68
ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1968 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ,
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ

ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਤੋਂ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ, ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ,

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ,

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਇਹ ਉਹ ਧੁਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਐਕਟ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 51 (4) ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 51 (5) ਤਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਵੇ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਵੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ
51(7) ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ

ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਦੁਬਾਰਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23,

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ "ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ

ਐਕਟ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜੋ ਏ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦੇ
ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ 'ਤੇ,
ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ,
ਅਪਰਾਧ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਚਲਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ
ਵਕੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ

ਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ
ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਮਾ,
ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ। ਹੁਣ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ
ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ? ਦੇ
ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ

ਈ ਜੋ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਬੱਧ ਹੈ। ਉਹ ਉਹ
ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼। ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਸੰਭਵ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ
ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕਰੇਗੀ
ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ
ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ? ਜੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ,
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗੀ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇਹ ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ:

ਉਸ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।

ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਾਂਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 [ਪਾਰਸ 136-138][1036-ਸੀ-ਐਚ; 1037-ਏ-ਐਚ; 1038-ਏ-ਡੀ] ਅਧੀਨ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ

15.3 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 34ਏਏ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34ਏਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 34ਏਏ (ਡੀ) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 167 ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ

ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਗੇ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦੋ ਅਸਮਰਥ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚੇਗਾ

ਬਾਹਰੀ ਏਜੰਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਅਸੰਭਵ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਐਕਟ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸਮਰੱਥ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਪਾਰਸ 139-141) [1038--; 1039--]

15.4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ V, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 41 (ਬੀਏ) ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਐਕਟ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ
ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਡੀ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। "ਜਾਂਚ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ ੨੨ (੧) (ਡੀ) ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ
ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ
ਐਕਟ, ਜੋ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ।
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਹਰ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ

ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ। ਧਾਰਾ ੩੩ ਪੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਲਈ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ,

ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 142-145) [1039--; 1040--, -
]

ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 416:
[1996] 10 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 284 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
16. ਸਿੱਟੇ/ਨਿਰਦੇਸ਼

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਅਧੀਨ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ
ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ। ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ ੩੨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 154, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਬ੍ਰਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ। ਉਹ
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡੀਕੇ ਬਾਸੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ,
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਪਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋ।

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 150, 151] [1041--; 1042--]

ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਰਾਉਤੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ
526 : [2009] 10 ਐਸਸੀਆਰ 272 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਸੰਜੇ (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 772: [2014] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1063; ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2020) 14 ਐਸਸੀਸੀ 331; ਜਮੀਰੁਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
(2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 316 : [2009] 7 ਐਸਸੀਆਰ 759; ਐਚ.ਐਨ. ਰਿਸ਼ਬੁਦ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ, ਆਦਿ ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ
196 : [1955] ਐਸਸੀਆਰ 1150; ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਵਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਸੁਰਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 1 ਐਸਸੀਸੀ 534: [2010] 14 ਐਸਸੀਆਰ 248; ਰਾਜ ਏ.ਪੀ.ਵੀ. ਪੁਨਾਤੀ ਰਾਮੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1993 ਐਸ.ਸੀ. 2644;
ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1999 ਐਸਸੀ 3596: [1999] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 348;
ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੀ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 273: [2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 128; ਰਿਨੀ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਰਿਨੀ ਜੌਹਰ ਅਵਸਥਾ
(2016) 11 ਐਸਸੀਸੀ 703: [2016] 5 ਐਸਸੀਆਰ 579; ਬਦਾਕੂ

ਜੋਤੀ ਸਾਵੰਤ ਬਨਾਮ ਜੋਤੀ ਸਾਵੰਤ ਵਿ. ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ [1966] 3 ਐਸਸੀਆਰ 698; ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕਰਵਾਲ ਵਿ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1990) 2 ਐਸਸੀਸੀ 409 : [1990] 2 ਐਸਸੀਆਰ 63; ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ
v. ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ [1969] 2 461; ਇਲਿਆਸ ਬਨਾਮ ਇਲਿਆਸ ਵੀ. ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ
ਕਸਟਮਜ਼, ਮਦਰਾਸ [1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 613; ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ (1975) 3 ਐਸਸੀਸੀ 210: [1975] 1 ਐਸਸੀਆਰ 881;
ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਏ. ਦੇਵੀਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1980)
4 ਐਸਸੀਸੀ 600: [1981] 1 ਐਸਸੀਆਰ 175; ਟੀ.ਡੀ. ਸੰਜੀਵਾਇਆ ਬਨਾਮ
ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1211: [1967] ਐਸਸੀਆਰ 489; ਸੁਲਤਾਨਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 373 : [1996] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
707; ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011)14 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2011] 14 ਐਸਸੀਆਰ 240 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 2000 (118) ਈਐਲਟੀ 8 ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ;
ਭਾਵਿਨ ਇੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 2010 (260)
ਈਐਲਟੀ 526 (ਗੁਜਰਾਤ) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2009] 10 SCR 272	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7**
[2014] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1063	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 7**
(2020) 14 ਐਸਸੀਸੀ 331	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2009] 7 SCR 759	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 50**
[1955] ਐਸਸੀਆਰ 1150	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 54**
[2010] 14 SCR 248	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 56**
[2014] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1063	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 59**
[2013] 14 SCR 713	**ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 65**
AIR 1993 SC 2644	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 67**

[1990] 2 SCR 63	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 91**
[1969] 2 SCR 461	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 91**
[1969] 2 SCR 613	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 91**
[1975] 1 SCR 881	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 91**
[1981] 1 SCR175	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 91**
[1967] ਐਸਸੀਆਰ 480	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 93**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 200.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਿਸ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 20338 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 2018.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਏਐਸਜੀ, ਅਪੂਰਵ ਕੁਰੂਪ, ਆਯੁਸ਼ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਪਮਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨੀਸ਼ਾ ਸਮੰਥਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਣਾ।

ਐਸ. ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਐਸ. ਆਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀ. ਬਾਲਾਜੀ, ਐਸ. ਅਰੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਈ.
ਐਮ. ਮਨੀਕੰਦਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਿੰਘ, ਰੋਹਿਤ ਕਲਿਆਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.

1. ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਸੀਆਰਪੀਸੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕੀ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਨੌਸ਼ਾਦ ਖਾਨ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 22.2.2018 ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਰੱਗਜ਼) ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਮਊ, ਯੂਪੀ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਰਦਾ ਨਰਾਇਣ ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ ਫਾਰਮੇਸੀ ਵਿਖੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ
ਸਟੋਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ 27 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, 22.6.2018 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਏ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸਨ,
ਐਸਐਚਓ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਮਊ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 32 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਇੱਕ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ
ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 32 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 22, 23, 25 ਅਤੇ 27 ਸਮੇਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਸਾਰੇ ਐਕਟਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸਿਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

"21. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਬੰਧਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਗਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ 8 ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖੇਗਾ
ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ।

24. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ?
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਡਰੱਗ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਪੀ. ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ . ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ।

ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਏਸੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੇਖਾਂਗੇ, ਨਿਸ਼ਚਤ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸੇਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 4 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਹੋਵੇ
ਐਕ੍ਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਹੈ
ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੬ ਏ ਸੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣਚਾਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਡ੍ਰੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਫਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ:

. ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਰਾਉਤ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.1;

. ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਸੰਜੇ 2.

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1920 ਵਿੱਚ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਏਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

---

[1] (2009) 7 526
[2] (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 772

ਉਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾ
ਰਾ 32 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੩੨
ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ ੩੬ ਏਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜੇ
ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ
ਧਾਰਾ ੩੨ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ

ਸੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਵਤਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਦਰਅਸਲ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 36 ਏਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ
ਸ਼੍ਰੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਏਸੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, ਧਾਰਾ 27 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ
ਅਤੇ 27 (1) (ਸੀ) ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਸਨ। ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਫੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 32, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਦਰਦ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ
ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਅਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ
ਧਾਰਾ 32, ਕੀ ਉਹ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਚਾਰ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 18 ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 32 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੩ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
. ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਆਯਾਤ, ਨਿਰਮਾਣ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਡਰੱਗਜ਼ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 (ਈ) ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। -ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ,

"ਇੰਸਪੈਕਟਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-

ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਡਰੱਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 33 ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ; ਅਤੇ

() ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ;

ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ
3. ਧਾਰਾ 13 ਆਯਾਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ "ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ, ਮਿਲਾਵਟੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ, ਮਿਲਾਵਟੀਸ਼ੁਦਾ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: "21. ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ <u>ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਹੈ,</u> ਅਜਿਹੇ ਲਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਤੱਵ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ [ਡਰੱਗਜ਼ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ] ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਆਯਾਤ, ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਣੋ।

ਹਰੇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (1860 ਦਾ 45) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ
(49) ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

49. ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ। -ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਡਿਗਰੀ ਹੈ
ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਜਾਂ ਮੈਡੀਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਕਲੀਨਿਕਲ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਜਾਂ ਮਾਈਕਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਇੰਸਪੈਕਟਰ -
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ
, ਜਾਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਜਾਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ; ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਲੋੜ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਿਯਮ (51) ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"51. ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ।—ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ-

ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ;

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;

ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਪੈਕੇਜਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਭੇਜਣਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ

ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ;

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ;

ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ
ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ;
ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚਾਂ ਕਰਨਾ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ;

ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਪੈਕੇਜਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਹਨ,
ਜਿਸ ਦੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।

ਨਿਯਮ (52) ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

52. ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ। -ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਏ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ-

ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ (ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ)।
ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;

ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਡਿਊਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਵਾਈ ਦੇ ਮਿਆਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ, ਭੰਡਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨ, ਤਕਨੀਕੀ
ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ,
ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ;

ਹਰੇਕ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ
ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਜੋ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ
ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;

ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਣਾ;

ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ।

ਧਾਰਾ ੨੨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

(1) ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ,
ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਹੈ
ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ," (ਓ) ਨਿਰੀਖਣ, -"

ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ;
ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ
ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ;

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲਓ,

() ਜੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ;

() ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;

ਹਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ,

() ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਓ, ਜਿਸ ਨੇ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ, ਕੋਈ ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ;
ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ
ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਾਕ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਡਰੱਗ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ, ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦਾ ਸਟਾਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

() ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਵਾਹਨ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਵਸਤੂ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

() ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵੰਡ, ਭੰਡਾਰਨ, ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ;

ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

22(2)ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ
ਕੋਡ ਨੇ ਕਿਹਾ।

(2ਏ) ਧਾਰਾ (ਸੀਸੀ) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਸੀਸੀਏ) ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ,
ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਸ਼, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲਏ ਗਏ ਹਨ.

(3) ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ.ਸੀ.ਏ.) ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਕੈਦ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ ੨੩ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਦੀ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ
ਰਿਕਾਰਡ/ ਰਜਿਸਟਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ [ਧਾਰਾ 23 (6) ਦੇਖੋ]।

ਧਾਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

27. ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ
ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦਾ। - ਕੋਈ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ
ਵੱਲੋਂ, ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ, ਜਾਂ ਵੇਚਣ, ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ, -

ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17ਏ ਅਧੀਨ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 17ਬੀ ਅਧੀਨ ਨਕਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ, ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 (1860 ਦਾ 45) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਮਿਲਾਵਟੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਜੋ ਦਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਾਲ ਪਰ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਮਿਲਾਵਟੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਿਲਾਵਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਮਿਲਾਵਟੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਵਾਸਤੇ, "ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-

() ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ; ਜਾਂ

() ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਇਜ਼ ਪੁੱਤਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਧੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ; ਜਾਂ

ਨਾਬਾਲਗ ਪੀੜਤ ਦੇ ਮਾਪੇ; ਜਾਂ

ਜੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਜੋ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ; ਜਾਂ

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਾਪੇ; ਜਾਂ

(ਅ) ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾ ਜਾਂ ਅਣਵਿਆਹੀ ਭੈਣ; ਜਾਂ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹ; ਜਾਂ

ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਭੈਣ; ਜਾਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮਾਪਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਬੱਚਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
ਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਪਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ;

ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ-

ਧਾਰਾ 17ਏ ਤਹਿਤ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਦਵਾਈ, ਜਾਂ
ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੈਧ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ
ਹੋਰ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ;
ਧਾਰਾ 17ਬੀ ਤਹਿਤ ਨਕਲੀ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ, ਪਰ ਨਹੀਂ
ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਦਵਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, 8 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ (ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਹੀਂ) ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ;

ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਬੀ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ, ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰ ਜੋ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 27 ਏ, 28, 28 ਏ, 28 ਬੀ ਅਤੇ 29 ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੩੦ ਅਗਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"32 ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। (1) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ-

ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ; ਜਾਂ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ; ਜਾਂ

ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ; ਜਾਂ

ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਉਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੨ ਬੀ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ V- ਵਿੱਚ "ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ,
ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ". ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ V- ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਝੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਹਨ,
ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੩੩ ਜੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 33ਐਚ ਧਾਰਾ 22, 23, 24 ਅਤੇ 25 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"33. ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ।

ਇਸ ਚੈਪਟਰ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ (ਧਾਰਾ 33 ਜੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਐਕਟ ਦਾ ਆਖਰੀ ਅਧਿਆਇ ਅਧਿਆਇ 5 ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਵਿਭਿੰਨ" ਹੈ। ਧਾਰਾ 36 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ ੩੬ਏਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇਗੀ
ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਜੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ◌ਾ◌ਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅਦਾਲਤ।
ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੩੬ਏਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"36ਏਸੀ. ਅਪਰਾਧ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਕੇਸ। (1) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਮਿਲਾਵਟੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ
13, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)
ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਧਾਰਾ 22, ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 28, ਧਾਰਾ 28 ਏ, ਧਾਰਾ 28 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ◌ਾ◌ਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 28, ਧਾਰਾ 28 ਏ, ਧਾਰਾ 28 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ
ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ
ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਬੰਧਨ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ-

() ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

() ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2)
ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 439 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ" ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 36ਏਬੀ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 36 ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ 36ਏਡੀ ਲਾਗੂਗੀ। —

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ (ਸਮੇਤ)
ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਬਾਂਡ ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਉਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਇੱ

ਕ ਸਾਲ, ਸੰਘ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਇਹ ਜ਼ਾਬਤਾ ਉਸ ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

ਧਾਰਾ 2 (ਏ) "ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ" ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੈ। "ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ। 'ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ' ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"2() "ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ" ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਜਿਸ ਲਈ, ਅਤੇ"ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-
"2 (ਡੀ) "ਸ਼ਿਕਾਇਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼
ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਜਾਣਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ, ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ:- ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ
ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐਚ) ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"2 ()"ਜਾਂਚ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. 'ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ' ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5 ਚੁਕਵੇਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

4. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ (1860 ਦਾ 45)
ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ।

(2) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ,
ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ।

5. ਬੱਚਤ- ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ
ਫਿਲਹਾਲ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹਨ।

ਅਧਿਆਇ 'ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 154 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਿਖਣਾ, ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣਾ। ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਤੱਤ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 155 ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਹੀਂ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 156 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

156. ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। –
ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, <u>ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਥਾਣੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਅਧਿਆਇ ਦਾ।</u>

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ".

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੬੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਧਾਰਾ ੧੬੨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 173 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ।

ਅਧਿਆਇ V "ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 190 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"190. ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ:-

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਪਰਾਧ;

ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ;

ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਦੂਜੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

ਅਧਿਆਇ V ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
202 ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ:
(1) ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
192, ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਦੋਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਗਵਾਹਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੁਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਸਿਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਧਿਆਇ V "ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 204 ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।
ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੀ, ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ
ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: "ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ

ਵਰਗੀਕਰਨ

ਅਪਰਾਧ	ਪਛਾਣਯੋਗ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪਛਾਣਯੋਗ	ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ	ਕਿਹੜੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
1	2	3	4
ਜੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਉਮਰ ਕੈਦ, ਜਾਂ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ;	ਪਛਾਣਯੋਗ	ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ	ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਸੈਸ਼ਨ।
ਜੇ ਸਜ਼ਾ 3 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਹੈ ਪਰ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।	ਪਛਾਣਯੋਗ	ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ	ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ।
ਜੇ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ	ਗੈਰ-ਪਛਾਣਯੋਗ	ਜ਼ਮਾਨਤੀ	ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ।

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ
ਆਈਪੀਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਆਈਪੀਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਇਹ:

ਜੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਲੁੱਭਣ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ
ਜੋ ਜਿੱਤ ◌ਗਾ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ
ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ 1930 ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜੀ
ਫੋਰਸ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ
ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ
ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ
ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਸੀ

ਖਤਰਨਾਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ, 1930 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਜੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਮਕਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
2 ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ। ਧਾਰਾ ੨੧ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਊਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ, ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ,
ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 32 'ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅਧਿਆਇ V, ਕੇਵਲ (1) ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (2) ਕਿਸੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ (3) ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ (4) ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇ
ਇਹ ਸਾਂਝ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 32 ਅੱਗੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏਗੀ।
ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ। ਧਾਰਾ 32 (3) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
2008 ਦੇ ਐਕਟ 22 ਦੁਆਰਾ। ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ:

"32 ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। (1) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ
ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ' ਵੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ - (1) ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, (2) ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ
ਤੱਥ, (3) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕਿੱਥੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲਓ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ।

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"193. ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 195 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ
ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ।

ਧਾਰਾ ੧੯੮ ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੯੯ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 199 ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ
ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਡੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 32, ਜੋ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਰੋਲਿੰਗ ਸੈੱਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਸਟਾਕ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਮੂਨੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਭੰਡਾਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ. ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵੇ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਅਧਿਆਇ V ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।
ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ।

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(26. ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ-
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ।

ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਉਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਏ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੈ

ਧਾਰਾ 32 ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਪਤਕਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ,

ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਲੈਸ ਉਹ ਧਾਰਾ 32 ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਨ: (ਏ) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ; (ਅ) ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ; () ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ; ਅਤੇ (ਡੀ) ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਹੇਠਾਂ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 190, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਓ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਧਾਰਾ 32 (3) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ

ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਸ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੈ

ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ◌ਾ◌ਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਤੇ V ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹ, ਧਾਰਾ 203 ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਬੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 202 ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਹਨ

ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ।

ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 32 (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ। ਧਾਰਾ 202 ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ

202 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਈ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ,

ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਇੱਕ ਆਮ ਕੇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਉਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ।

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇੱਕ ਸਹੁੰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇੱਕ ਸਹੁੰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਪਿਛਲਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਕਮਿਟਲ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ।

ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਬੂਤ, ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 207 ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 200 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਬੇਤੁਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ
ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 209 ਤਹਿਤ ਕਿਹੜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੦੮ ਤਹਿਤ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਕਰਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ।

44. ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਐਸ. ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ (ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਐਫ.ਆਈ.ਐਸ. ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ) ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਇੱਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਜੋ ਕਿ ਸਰਗਰਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ
ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ।

ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ (ਬੀ) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੋ ਇਕ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਐ

ਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ? ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਐਕਟ ਬਾਰੇ? ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ

ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਰਾਉਤ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.) 3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1994 (ਟੋਹੋ ਐਕਟ) ਤਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"22. ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ-

ਸੁਬੰਧਤ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ; ਜਾਂ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 60 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।

ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-
ਧਾਰਾ (1), ਅਦਾਲਤ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ।

ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੨੦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੮ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਟੋਹੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੋਹੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ 19 ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

---

3 (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 526

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਟੋਹੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 07.05.2008 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"19. ਟੋਹੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ, ਆਦਿ। ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਕਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ,
ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੋਹੋ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ। ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟੋਹੋ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੰਡਾਤਮਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਟੋਹੋ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁੜਗਾਓਂ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਟੋਹੋ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਬਲਕਿ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਵੀ। ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੋਹੋ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਪਰ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

23. ਟੋਹੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਕੋਡ। ਟੋਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (3) (v) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ,
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।
ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਗੁੜਗਾਓਂ ਥਾਣੇ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

25. ਟੋਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟੋਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਮੁਨਾਹੀ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।
ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

28. ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ
ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ
ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਟੋਹੋ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਟੋਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਸੀਂ ਸੰਸਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"37. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 1946 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਟੋਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੁਰੂਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ।

ਜਮੀਰੁਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਐਕਟ, 1999 (ਮਕੋਕਾ) ਤਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ।

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9 ਅਤੇ 23 ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(9) ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

9. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।—(1) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਣਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ।

(2)-(3)***

"23. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ।

ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ;

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

---

4 (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 316

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ
ਇਹ ਐਕਟ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਧਾਰਾ ੨੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ,
ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"67. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਹਾਂ ਕਿ ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ
ਇਸ ਲਈ, ਕੋਡ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ
ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵੀ
ਮਕੋਕਾ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

68. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਹਨ
ਉਹ ਐਕਟ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ
ਆਮ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਸਖਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਾਈਸਨ ਡੀ'ਏਟਰ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 23 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ:

"69. ਮਕੋਕਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਓ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 23 ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜੋ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਡਾ. ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਦਲਣ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬਲਕਿ ਜਾਂਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਹ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ।

54. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਚ.ਐਨ. ਰਿਸ਼ਬੁਦ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ, ਆਦਿ।[5] ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਐਕਟ, 1947 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ।
ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਂਚ, ਹੋਰ ◌ਾਂ ◌ੰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ:

"8. … ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਦਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (1) ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਣਾ, (2) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ, (3) ਖੋਜ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, (4) ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ (ਏ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣਾ, ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ,

[5] ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 196

ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ
ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਅਤੇ (5) ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ
ਕਿ ਕੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। …"
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਅਯੋਗਤਾ
ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ, ਜੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ
ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਵਿਗਾੜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ, ਪਰਖ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਨਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ:

"9. … ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਵਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ 6 ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਠਿਆ
ਐਕਟ, 1949 ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦਾ
ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸੀਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੌਂਪੀ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ
ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ 26 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਤੇ
ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

---

6 (2011) 1 534

28. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (2) ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ। ਅਸੀਂ ਵਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਸੁਰਾਨਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 20, 21 ਅਤੇ 41 ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ:

20. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 24-ਏ, 25 ਜਾਂ 26 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਏ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਖਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 24 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24-ਏ, 25 ਜਾਂ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਵੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21. ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
28 ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਹੈ
ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਸ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ
ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਈਪੀਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

41. ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24, 24-ਏ, 25 ਜਾਂ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ,
ਐਕਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਏ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਸੰਜੇ, ਆਦਿ।[7], ਮਾਮਲਾ
ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1957 (ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ) ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਅਤੇ 379 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ
ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 22 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 379/114 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜੁਰਮਾਨੇ। ਧਾਰਾ ੨੨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"22. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।—ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ
ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ◌ਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ. ਪੈਰਾ 8, 9, 10 ਅਤੇ 11
ਉੱਠੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ:

"8. 2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 499, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ (ਸੰਜੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (2009) 109 ਡੀਆਰਜੇ 594] ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ।
ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ
ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦੇ:

ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ
ਕੇਸ;

ਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ; ਅਤੇ

ਕੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 379/411 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

---

[7] (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 772

9. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 379/411/120-ਬੀ/34 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"18. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (6) ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ:

() ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ;

() ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

() ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰੇਤ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 379 ਆਈਪੀਸੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਮਿਟ ਨਾ ਹੋਵੇ/
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:
ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ?

ਜੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਜੀ. ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ?

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ?

ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ:

ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ;

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ
ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰੇਤ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 379 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਮਿਟ/ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੨ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਜੇ, ਆਦਿ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"69. ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਬੰਧ
ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਰੇਤ ਸਮੇਤ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਦੀਆਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
ਬੇਰੋਕ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਦਰ ਜੋ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਐਫ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਦਲੇਗਾ
ਨਦੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀ ਪਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ,

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਤ, ਬੱਜਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਖਣਿਜ ਜੋ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਅਤੇ 379 ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।
ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨਾ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਰੇਤ, ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ
ਨਦੀ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਚੋਰੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੇਤ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਰੇਤ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਪੋਰਟ

ਅ

ਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (1) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

ਕੋਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਦੰਡਾਵਲੀ ਕੋਡ, ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹਾਂ
ਇਹ ਰਾਏ ਕਿ ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਰੇਤ ਅਤੇ ਬੱਜਰੀ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਤੱਤ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 378 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ
"ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ". ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਧਾਰਾ ੧੫੪ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ
ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਧਾਰਾ 154 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਗਲੀ ਵਿਵਸਥਾ
ਅਧਿਆਇ ਧਾਰਾ 156 ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਾ 177

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ., ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 178 ਅੱਗੇ ਧਾਰਾ ੧੭੭ ਦੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 190 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਅਗਲਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ:

157. ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। (1) ਜੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 156 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ।
ਉਸ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ,
ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ;
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ-

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਾਂਚ, ਉਹ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇਗਾ
ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਅਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ), ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸੂ

ਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਏ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

ਇਹ 'ਜਾਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਭਾਗ - () ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰ ਨਹੀਂ। () ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ.
() ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 156 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਨਾ। (v) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ। ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਤੁਰੰਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ
ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 158 ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ
157. ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 158 ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 159 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ
ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ
159 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਹੈ

ਜਾਂਚ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 160 ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ । ਧਾਰਾ 161 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 161 ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀਮਾ
ਧਾਰਾ 162 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 157 ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ◌ਾ◌ਂ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ 'ਤੇ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ 'ਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 157 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭੩ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ
ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਉਪਾਅ। ਪਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ
ਇਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਜੋ ਉਹ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ
ਸਾਡਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 169 ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਜੇ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੱਕ। ਸੈਕਸ਼ਨ

170 ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 170 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲਿੰਕ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
173 ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਧਾਰਾ 173 (5) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 170 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਹਨ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ

ਸੀ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 170 ਅਤੇ 173 ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ
ਅਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣੇ ਹਨ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਐਕਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਵਾਇਦ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ 8 ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕੇਵਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਹਰ ਕੇਸ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਵਾਦ, ਵਪਾਰਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜੀ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਸਧਾਰਨ ਦੇਰੀ / ਲੈਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

[8] (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 1

66. ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਜੋ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੪ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ।

ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ

ਏ.ਪੀ.ਵੀ. ਪੁਨਾਤੀ ਰਾਮੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ
ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਥਾਣੇ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"4. ... ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।
ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ) ਅਤੇ ਹੋਰ[10] ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

10. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਥਾਣੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਟੇਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੇਸ ਇੱਕ ਸੀ
ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 168, 169 ਅਤੇ 170 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

[9] ਏਆਈਆਰ 1993 ਐਸਸੀ 2644

[10] 1999 3596

ਧਾਰਾ 170 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ, ਜਾਂਚ 'ਤੇ, ਇਹ
ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰੇਗਾ
ਹਿਰਾਸਤ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ
ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਥਾਣੇ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਐਫਆਈਆਰ
ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦਾ
ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਕੇਸ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੬੨ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਸੀ
ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (2) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ੀਰੋ ਐਫਆਈਆਰ ਵਜੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ[ਸੋਧੋ] ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇੱਕ ਟਕਰਾਅ, ਜਦੋਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 178 ਤੋਂ 185 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਹਨ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 177, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੮੬ ਵਿੱਚ ਏ. ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਹੈ
ਸੁਬੰਧਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ।

<u>ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ</u>

ਪਹਿਲੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਧਾਰਾ ੩੬ ਏ ਸੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

75. ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਵੀ।

<u>ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22 (2) ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ।</u>

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 22 (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

22. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ 11. ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਹ ਪੈਰਾ -35 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"35. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੋਕਥਾਮ ਉਪਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ:

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਟੈਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਮੋ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੱਥੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

11 (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 416

ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਾਲਾਬੰਦੀ, ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਮੈਮੋ ਦਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਾਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ 8 ਤੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
ਜੇ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਨਿਰੀਖਣ ਮੈਮੋ" 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(8) ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਹਰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੀਆਂ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਮੈਮੋ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ।

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਏ ਅਤੇ ਰਾਜ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ
ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ 12 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਵਿਖੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ 'ਤੇ।
ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ -36 ਅਤੇ 37 ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"36. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਾ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ।

37. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 22 (1) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਇਹ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ -37 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ -30 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ
ਫੈਸਲਾ:

30. ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਈ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, ਕੋਸਟਲ ਗ੍ਰਾਰਡ, ਸੈਂਟਰਲ
ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ.), ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ.),
ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਸੀ.ਆਈ.ਐੱਸ.ਐੱਫ.), ਰਾਜ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ, ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਰਾਅ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.), ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ., ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ, ਮਾਊਂਟੇਡ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.
ਆਰਥਿਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੋ
ਅਪਰਾਧ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਆਦਿ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ
.....

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

80. ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬੈਂਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 12 ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ◌ਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਠਿਆ, ਜੋ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ-11.1 ਤੋਂ 11.8 ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"12. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਜਾਂ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ
ਜੁਰਮ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ।

81. ਫਿਰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਣੀ ਜੌਹਰ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ
v. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[13] ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਨੀ ਜੌਹਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"22. ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਅਧਿਐਨ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 41-ਏ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ
ਦੌਰਾ। ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਰਨੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 ਵਿਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

82. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਅਧਿਆਇ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਦੁਆਰਾ

---

[12] (2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 273
[13] (2016) 11 ਐਸਸੀਸੀ 703

ਐਕਟ, 2008 (2009 ਦਾ ਐਕਟ 5, ਧਾਰਾ 5) (01-11-2010 ਤੋਂ), ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ

ਬਿ

ਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਹ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

(1) ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵਾਰੰਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰੋ-

[14] (ਏ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ;

ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ

ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ;

ਪੁਲਿਸ ਦਫਤਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ-

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ; ਜਾਂ

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ; ਜਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਗਾਇਬ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ; ਜਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਲਚ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ
ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਜਾਂ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ
ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ,

ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ:

---

[14] 2009 ਦੇ ਐਕਟ 5, ਧਾਰਾ 5 (ਆਈ) ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) (1-11-2010 ਤੋਂ) ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

[15] [ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ।

() ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਚਾਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ;]
ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੋਡ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ; ਜਾਂ

ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣਾ; ਜਾਂ

ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਚ) ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਛ) ਕੌਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਜੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ, ਹਵਾਲਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਜ) ਜੋ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਧਾਰਾ 356 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਜਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮੰਗ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ

---

[15] ਇੰਸ. 2010 ਦੇ ਐਕਟ 41 ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 2 (2-11-2010 ਤੋਂ)।

ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਏ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

[16][(2) ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ
ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੰਨੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ...
01.11.2010 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41ਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 41ਏ () ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41ਬੀ, ਜੋ 01.11.2010 ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਹੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੧ ਡੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਵਕੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ
ਪੁੱਛਗਿੱਛ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਝੂਠਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ. ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਂਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਤੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ,
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

---

[16] ਸਬਸ. 2009 ਦੇ ਐਕਟ 5 ਦੁਆਰਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਲਈ ਧਾਰਾ 5 () (1-11-2010 ਤੋਂ)।

43. ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

(1) ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧੀ, ਅਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(2) ਜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਝੂਠਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 42 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੬ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੪੭ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

48. ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣਾ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਜਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ। ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ
ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 50ਏ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ। ਇਹ 23.06.2006 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ ੫੧ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੪ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 54ਏ, ਜੋ 23.06.2006 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 55ਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2.01.020 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 31.12.2009, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇ। ਦੀ ਧਾਰਾ 56
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
"57. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੌਵੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਘੰਟੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ ਕੇਸ ਦਾ ਕੇਸ ਵਾਜਬ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ, ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਵੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-
ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ।
ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਸਬ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ। ਸੈਕਸ਼ਨ 59
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 60ਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਚੈਪਟਰ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 151
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 167
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 24 ਘੰਟੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਾ 167 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਅਧਿਆਇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੩੬ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੩੭ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

439. ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

(1) ਕੋਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(ਏ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ
ਧਾਰਾ 437 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ;

(ਅ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਨਾ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਵਿਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੈਪਟਰ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

90. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

36ਏਸੀ. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (1) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਮਿਲਾਵਟੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਏ
13, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 28, ਧਾਰਾ 28 ਏ, ਧਾਰਾ 28 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ
ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ, ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 28, ਧਾਰਾ 28 ਏ, ਧਾਰਾ 28 ਬੀ ਅਤੇ
ਧਾਰਾ 30 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ
ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ-

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
ਜੇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ (ਬੀ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ
ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ" ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 36ਏਬੀ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਦਾਕੁ ਜੋਤੀ ਸਾਵੰਤ ਬਨਾਮ ਬਦਾਕੁ ਜੋਤੀ ਸਾਵੰਤ ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ 17. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕਰਵਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 18. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ ' ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ[19], ਇਲਿਆਸ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮ ਕਲੈਕਟਰ, ਮਦਰਾਸ[20], ਯੂ.ਪੀ. v. ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ 21 ਅਤੇ ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ

ਏ. ਦੇਵੀਦਿਆਲ v. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 22. ਇਹ ਫੈਸਲੇ, ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਡੀ.ਆਰ.ਆਈ.) ਨੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ?
ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਐਕਟ, 1985, ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਜਾਇਦਾਦ (ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ) ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ", ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸੁਵੀਕਾਰ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।
ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲਾਵਟੀ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਸਨ

---

[17] (1966) 3 698
[18] (1990) 2 ਐਸਸੀਸੀ 409
[19] (1969) 2 461
[20] (1969) 2 613
[21] (1975) 3 ਐਸਸੀਸੀ 210
[22] (1980) 4 600

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੬ ਏ ਸੀ ਹੁਣ ਬਣਦੀ ਹੈ

ਧਾ

ਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27ਏ ਅਤੇ 27 ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 (1) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧ, ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਸਨ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ੧ ਭਾਗ ੨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ। ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੭ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋ ਸਕੇ।
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੬੭ ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (1) ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਜਾਂ 155 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਫਾਈਲਿੰਗ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਐਫ਼ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ
ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ। ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਹੈ

ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ/ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਰਿਲਾਇੰਸ ਹੈ

ਡੀ. ਸੰਜੀਵਾਇਆ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੧ "ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 49 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਉਹ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨ ਅਤੇ ੨੩ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ ੨੩ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਨਮੂਨੇ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ
ਨਮੂਨਾ ਖਿੱਚਣ ਲਈ. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਰਥਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਪੁਲਿਸ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ
ਜੈਨ 24:

11. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਗਰ ਰਿਫਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵੀ. [1898 ਏਸੀ 735 : 67 ਐਲਜੇਪੀਸੀ 126], ਲਾਰਡ ਡੇਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ ਪੇਂਟੀਆ ਬਨਾਮ ਐਮ ਪੇਂਟੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੁਡਾਲਾ ਵੀਰਮਲੱਪਾ [ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1107: (1961) 2 ਐਸਸੀਆਰ 295]; ਗੈਮਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 596 : 1974 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ)
252 : ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 960] ; ਮੈਸੂਰ ਐਸਆਰਟੀਸੀ ਬਨਾਮ ਮਿਰਜਾ ਖਾਸਿਮ ਅਲੀ ਬੇਗ [(1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 457 : 1974 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 282 : ਏਆਈਆਰ 1977 ਐਸਸੀ

---

[23] ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1211
[24] (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 373

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

747] ; ਵੀ ਤੁਲਾਸੰਮਾ ਬਨਾਮ ਸੇਸ਼ਾ ਰੈਂਡੀ [(1977) 3 ਐਸਸੀਸੀ 99: ਏਅਰ ਏ
1977 ਐਸਸੀ 1944]; ਪੰਜਾਬ ਬੇਵਰੇਜਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ [(1978) 2 ਐਸਸੀਸੀ 144 : 1978 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 165 : ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ
995] ; ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਾਜ ਵਪਾਰੀ [(1980) 1 ਐਸਸੀਸੀ 370 : 1980 ਐਸਸੀਸੀ
(ਟੈਕਸ) 124 : ਏਆਈਆਰ 1980 ਐਸਸੀ 485]; ਕਲਕੱਤਾ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (ਮਲਕੀਅਤ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ
[1962 1044: 1962 (3) 1]
ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ. ਕਾਟਨ ਐਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ.ਵੀ.ਜੀ. ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ []
1961 ਐਸਸੀ 1170 : (1961) 1 ਐਲਐਲਜੇ 540]

15. ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋਵੇ।

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ
ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ.

ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸਾਰ ਹੈ
"ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ" ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ "ਮਰੇ ਹੋਏ ਪੱਤਰ" ਜਾਂ "ਬੇਕਾਰ ਲੱਕੜ" ਵਜੋਂ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੬ਏਏਸੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਸਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ
ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੂਡ ਮਿਲਾਵਟ ਐਕਟ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਫੂਡ
ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਐਕਟ, ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਆਦਿ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰੇਗੀ, ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਸਿਰਫ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੀਪਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ
ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ)।

<u>ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ</u>

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਹਨ,
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 173 (2) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿ

ਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਹੇਲੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਫੈਸਲੇ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰਾ -91 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਬੂਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੫ ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ, ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਲੇਖਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਵੀ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਸੀ
ਇਸ ਨੂੰ 1940 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ), ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਇ V ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੰਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਤੋਂ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹੋਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸੀ, ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੱਥਾਂ ਰਾਹੀਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ ਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ।

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਬਨਾਮ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 25 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 (ਫੇਰਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਠਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਫੇਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104, ਰਿਮਾਂਡ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਬਲਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਇਹ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ
ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਹਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"54. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 167 (1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

---

25 (1994) 3 440

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ

ਸਿ

ਰਫ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਖਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਕਿ ਬੀ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਦੇ ਤਹਿਤ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (1) ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ; (2) ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵੇਰਵੇ
ਜਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਧਾਰ
ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹਨ; ਅਤੇ (3) ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (1)
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਫੇਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 (2) ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"102. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਜਾਂ 'ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 167 (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ-
ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼। ਇਸ ਲਈ, 'ਦੋਸ਼ੀ' ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 167 (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 273 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 'ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ "ਹਰ ਇੱਕ" ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੇਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਜਾਂ ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ 'ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ' ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਫੇਰਾ ਜਾਂ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 167 (1) ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਚ

ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

111. ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 1861 (1861 ਦਾ ਐਕਟ 5) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਿਹਾ,
ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਰਤੱਵ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਸਟਮ, ਆਬਕਾਰੀ, ਜੰਗਲਾਤ, ਕਰਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਚੁਕਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ
ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜੇ ਵੀ ਐਫਈਆਰਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (1) ਡਾਇਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਮ ਡਾਇਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਤਹਿਤ ਡਾਇਰੀ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

113. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਜਾਂ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਜ਼ਬਤੀਆਂ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਸਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ/ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ।

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਇਸ ਨੇ ਪੰਜ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਈਆਂ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ:

ਐਸ. ਐਲ. ਨਹੀਂ।	ਐਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਵਿਅਕਤੀ
1	2	3	4	5
1.	ਵਿਦੇਸ਼ੀ Exchange ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973	ਧਾਰਾ 37	ਸੈਕਸ਼ਨ 34	ਸੈਕਸ਼ਨ 34
2.	ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ	ਧਾਰਾ 105	ਸੈਕਸ਼ਨ 100	ਸੈਕਸ਼ਨ 101
3.	ਸੋਨਾ (ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ (ਹੁਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)	ਧਾਰਾ 58	—	ਸੈਕਸ਼ਨ 60
4.	ਭੋਜਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਮਿਲਾਵਟਖੋਰ ਐਕਟ।	ਧਾਰਾ 10 (2)	S. 6 ਨੂੰ r/w S. 18 ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਸਟਮਐਕਟ।	-
5.	ਰੇਲਵੇ ~~ਜਾਇਦਾਦ (ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ)~~	ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ। 11	—	—

ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਖੋਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਸਾਮਾਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਦਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।	ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।	ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
6	7	8	9	10
ਧਾਰਾ 36	ਧਾਰਾ 38	ਧਾਰਾ 35	ਧਾਰਾ 39	ਸੈਕਸ਼ਨ 40
ਧਾਰਾ 106	ਸੈਕਸ਼ਨ 110	ਧਾਰਾ 104	ਧਾਰਾ 107	ਧਾਰਾ 108
ਧਾਰਾ 61	ਧਾਰਾ 66	ਧਾਰਾ 68	ਧਾਰਾ 64	ਧਾਰਾ 63
—	ਸੈਕਸ਼ਨ 10	ਸਾਕੇਂਟ। 10 (ਬੀ)	—	—
—	—	ਸੈਕਸ਼ਨ 6	—	ਸੈਕਸ਼ਨ 9

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

116. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ
ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਭਾਵ ਧਾਰਾ 61 () ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਫੇਰਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੭ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਨੂੰ
ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹੋ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਜਾਂਚ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (1) (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 (1) (ਏ) ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਲਈ, 'ਜਾਂਚ' ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਲਚਕਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਹੋਵੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦਰਅਸਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਡੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫਿਲਹਾਲ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 (ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ); ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962; ਸੋਨਾ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1968 (ਰੱਦ); ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਐਕਟ, 1954 (ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ) ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਜਾਇਦਾਦ (ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ) ਐਕਟ, 1966, ਧਾਰਾ 35, 104, 68, 10 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 6, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਜੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੀਪਕ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) (ਪੈਰਾ -54 ਦੇਖੋ), ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਅਰਥ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਅਭਿਆਸ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,
ਜਾਂਚ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭੩ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

22. ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। - (1) ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

(ਡੀ) ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਸਮਾਨ

ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੀਜ ਐਕਟ, 1966 (ਧਾਰਾ 14 (1) (ਈ), ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 (ਧਾਰਾ 21 (ਐਫ)), ਕੇਰਲ ਮੱਛੀ ਬੀਜ ਐਕਟ, 2014 (ਧਾਰਾ 19 (1) (ਈ), ਉਤਰਾਖੰਡ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 2016 [ਧਾਰਾ 13(1)(ਜੇ)],
ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਐਕਟ, 1942 [ਧਾਰਾ 8(1)(ਸੀ)), ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1999 [ਧਾਰਾ 9 (1)(ਸੀ)] ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਨ

ਅਜਿਹਾ ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1958 (ਧਾਰਾ 19(1) (ਸੀ)] ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ,
ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਮੈਡੀਕਲ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 2007 [ਧਾਰਾ 21 (1) (ਬੀ) ਰਾਹੀਂ] ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1999 ਵਿੱਚ ਵੀ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ; ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਬਨਾਮ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ । ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 104, ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

104. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। (1) ਜੇ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 3 [ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ] ਦੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਸਟਮ ਜਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ
132 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 133 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 135 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 135 ਏ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 136,
ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਉਸ ਕੋਲ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ-ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਲ ਹਨ ਅਤੇ 4 ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।
1898 ਵਿੱਚ)।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ -

ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ; ਜਾਂ

ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਰੁਪਏ, ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973, (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ 135 ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ -

ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼; ਜਾਂ

ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੀ ਹਨ
ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਆਈ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 135; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਆਯਾਤ ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ; ਜਾਂ
ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਰਾਬੈਕ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਜਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਜੇ ਡਰਾਬੈਕ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਰਕਮ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ
ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਵੇਗਾ।[26]"

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਫੇਰਾ), 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ (ਫੇਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ (ਫੇਮਾ), 1999 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ):
(35. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—(1) ਜੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ

---

[26] 13.07.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ 2006 ਦੇ ਐਕਟ 29 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 135 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 13.07.2006 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 104 (4) ਨੂੰ 28.05.2012 ਤੋਂ 2012 ਦੇ ਐਕਟ 23 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੋ: G
"4. [ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (1898 ਦਾ 5) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 104 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਸਟਮ ਜਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਜਿੱਥੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

1 [ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1968 (ਜੋ 1990 ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

68. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(1) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਗੋਲਡ ਕੰਟਰੋਲ ਅਫਸਰ
ਇਸ ਤਰਫੋਂ, ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।
ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (1898 ਦਾ 5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 (1954 ਦਾ 37) ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (8) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

10 (8) ਕੋਈ ਵੀ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

(1974 ਦਾ 2) ਸਹੀ ਨਾਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ

ਉ

ਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ
ਭੋਜਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰੇਲਵੇ ਜਾਇਦਾਦ (ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ) ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

6. ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ- ਫੋਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਚਿੰਤਤ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸ ਦੇ ਇੰਨੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇੱਥੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ 'ਫੋਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 1999 ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ:

(37. ਤਲਾਸ਼ੀ, ਜ਼ਬਤ ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ
13. (1) ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ
ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਜੋ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਡਰ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ 43) ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ।

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 (4) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 104 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 135 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੩ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

(13. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ:- ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 9ਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ।ਭਾਰਤ ਸੰਘ 27,
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।
ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੩ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

21. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 13 ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।
ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ੧੮ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ ੧੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ

---

[27] 2000 (118) 8 &

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
..... ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਊਟ "
ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਧਾਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ। ਉਹ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹੇਗਾ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗਾ। ....." ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ "ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੋ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਉਸ ਦੇ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਜਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 100 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ,
ਇਹ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਸਖਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ "ਅਜਿਹੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ..... ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ "
ਅਖਰੋਟ ਦੇ ਸ਼ੈੱਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ
ਕੇਂਦਰੀ ਡ੍ਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ
ਭਾਵਿਨ ਇੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। v. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 28, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"1. ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਭਾਵ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, (ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 13) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ

---

28 2010 (260) ਈਐਲਟੀ 526 (ਗੁਜਰਾਤ)

ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18 ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 29, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ, 1962 ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਸਨ, ਕੀ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵੀ ਸਨ? ਧਾਰਾ 9ਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ:

"9. (1) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (5) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
1898), ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ, ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਾਊਂਡਿੰਗ ਰਕਮ ਅਤੇ ਕੰਪਾਊਂਡਿੰਗ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਿਸ਼ਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ,
ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ (), (), () ਜਾਂ () ;

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (1985 ਦਾ 61) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ;
() ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੰਪਾਊਂਡ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(ਡੀ) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਭਾਵਿਨ ਇੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ,

---

29 (2011)14 ਐਸਸੀਸੀ 1

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਗੈਰ-

ਇੱ

ਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ -41 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
"41. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, "ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਲ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ "ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ" ਸ਼ਬਦ
ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰੋ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਅਪਰਾਧ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ, ਤਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਡੀ ਕੋਲ ਵਾਰੰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਕਤ ਮਕਸਦ ਲਈ। ਇਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਉਸਨੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"18. ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਾਂ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (1898 ਦਾ 5) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ
19, 20 ਅਤੇ 21:

(19. ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ- ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਾਂ, ਜੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਨੇੜਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਦੂਰੀ।

20. ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ- ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿਓ।

21. ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। (1) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਮਕਸਦ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (1898 ਦਾ 5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ-

ਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ, ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ
ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ;

ਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰੇਗਾ
ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ।
ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੈਰਾ -41 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਉਕਤ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

ਗੈ

ਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਰੰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਭਾਵਿਨ ਇੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਵੀ।(ਸੁਪਰਾ), ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਧਾਰਾ 9ਏ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ 9ਏ। ਕੁਝ ਜੁਰਮ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (1974 ਦਾ 2), ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਸਿਵਾਏ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ, ਉਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਰਮ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚੀਫ ਦੁਆਰਾ ਰੁੰਝਲਦਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਾਊਂਡਿੰਗ ਰਕਮ ਦੀ ਅਤੇ ਕੰਪਾਊਂਡਿੰਗ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ —

(ਏ) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ), (ਬੀਬੀ), (ਬੀਬੀਬੀ), (ਬੀਬੀਬੀਬੀ) ਜਾਂ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੰਪਾਊਂਡ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (1985 ਦਾ 61);

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ;

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

131. ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ, ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਨਾ, ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9ਏ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਗੇ ਵਾਰੰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

132. ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 132, 133, 135 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, 135 ਅਤੇ 136. ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਧਾਰਾ 104 (4), ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 104 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਚੋਰੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (20202 ਤੋਂ) 01.08.2019), ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 104 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ।

133. ਅਸੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ -41 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਏ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ

ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੭। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜੋ ਏ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 34ਏਏ, ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"34ਏ.ਏ.) - ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ।—ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਕੌਣ, —

ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਵਾਹਨ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ

ਬੇਲੋੜੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ
ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਲੇਖ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂ; ਜਾਂ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ
ਇਹ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਈ ਐਕਟ, 1944, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

(22. ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ- ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ-
ਸ਼ੱਕ, ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰ, ਕਿਸ਼ਤੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਵੇ;

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ;

ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੱਭਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ
ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ;

ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਜੁਰਮ ਲਈ,

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਜਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ੧੯ ਅਤੇ ੨੦ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਗੋਲਡ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ, ਸਮਰੱਥ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ
ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਤੋਂ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੈ,
ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਖੋਜ ਕਰਨਾ
ਕੋਈ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣਾ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਉਹ ਧੁਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਐਕਟ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 51 (4) ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 51 (5) ਤਹਿਤ ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਵੇ। ਨਿਯਮ 51 (7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇ
ਅਤੇ ਜਾਂਚਾਂ ਜੋ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਹਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਸਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 23
ਐਕਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ. ਅਸੀਂ

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਇਸ ਲਈ, "ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ,
ਜੋ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਰਾਦਾ
ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ।
ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।
ਐਕਟ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ.
ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਨੂੰ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਈ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਬਾਂਡ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਮਾ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ। ਹੁਣ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ?
ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜੋ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ
ਜਾਂਚ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ? ਜੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਫਿਰ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਇਹ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣਗੇ:

ਉਸ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।

ਉਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਿਸ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ।

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ, ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀ.ਕੇ.ਬਾਸੂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ, ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਧਾਰਾ 34ਏਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੩੪ਏਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34ਏਏ (ਡੀ) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਜਿਹੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 167 ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂਗੇ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦੋ ਅਸਮਰਥ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਇਕਸਾਰਤਾ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਡੇ ਲਈ
ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ,
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਏਜੰਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚੇਗਾ
ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ
ਦਰਜ, ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ
ਦੇਣ ਦਾ ਅਸੰਭਵ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਜੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਡਰੱਗ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਹਨ
ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ
ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ
ਧਾਰਾ 41 (ਬੀਏ) ਤਹਿਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ
ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ
ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ (ਸੁਪਰਾ),
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ "ਜਾਂਚ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ
ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੀਪਕ ਮਹਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ)। ਤੀਜਾ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ ੨੨ (੧) (ਡੀ) ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਐਕਟ, ਜੋ ਧਾਰਾ 36ਏਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰ ਸ਼ਕਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਖਭਾਲ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33ਪੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"33. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.
ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਸੀਂ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਬੰਧਤ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ।
ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਭਾਗ ਵੱਲ ਵਧੀਏ,
ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮੁੱਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

<u>ਸਿੱਟੇ/ਨਿਰਦੇਸ਼</u>

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ ੩੨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.

ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ।

ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝਣ 'ਤੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ
ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੨ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਂਗੇ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਿਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਇਸ ਲਈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਿੱਟਿਆਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਨਾਗਾਮੁਥੂ ਦੀਆਂ ਗਿਆਨਭਰਪੂਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

